

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

Warszawa, 5 grudnia 2022 r.

DIH-3.707.123.2022.JS

DECYZJA DIH-3/ 147 /2022

Na podstawie art. 138 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 2000, z późn. zm.), art. 1 ust. 3, art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1706) w związku z art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 9 maja 2014 r. o informowaniu o cenach towarów i usług (Dz. U. z 2019 r. poz. 178), Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, po rozpatrzeniu odwołania przedsiębiorcy Tomasza Ambroziaka, prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą Przedsiębiorstwo Usługowo-Handlowo-Wydawnicze „PERFEKT” w Skarżysku - Kamiennej, od decyzji Nr 99/2022 Świętokrzyskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej w Kielcach z 3 sierpnia 2022 r. (nr akt sprawy: KHU.8361.159.2022), którą na podstawie art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 9 maja 2014 r. o informowaniu o cenach towarów i usług (Dz. U. z 2019 r. poz. 178), na ww. przedsiębiorcę nałożono karę pieniężną w wysokości 400 zł (słownie: czterysta złotych), z tytułu naruszenia obowiązków wynikających z przepisów o informowaniu o cenach, **utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję.**

UZASADNIENIE

Pismem z 26 kwietnia 2022 r., na podstawie art. 48 ust. 1 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2021 r. poz. 162 z późn. zm.), zwanej dalej „*Prawem przedsiębiorców*”, Świętokrzyski Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej w Kielcach, zwany dalej również „*Świętokrzyskim WIIH*”, zawiadomił przedsiębiorcę Tomasza Ambroziaka, prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą Przedsiębiorstwo Usługowo-Handlowo-Wydawnicze „PERFEKT” w Skarżysku - Kamiennej, zwanego dalej również „*stroną*”, o zamiarze wszczęcia kontroli w zakresie przestrzegania przepisów m.in. ustawy z dnia 9 maja 2014 r. o informowaniu o cenach towarów i usług (Dz. U. z 2019 r. poz. 178), zwanej dalej „*ustawą o informowaniu o cenach*” oraz rozporządzenia Ministra Rozwoju z dnia 9 grudnia 2015 r. w sprawie uwidaczniania cen towarów i usług (Dz. U. poz. 2121), zwanego dalej „*rozporządzeniem w sprawie uwidaczniania cen*”.

Przedmiotowe pismo zostało odebrane przez stronę 28 kwietnia 2022 r.

W toku kontroli przeprowadzonej w dniach 25 i 25 maja oraz 10 czerwca 2022 r. przez inspektorów reprezentujących Świętokrzyskiego WIIH, w Sali zabaw Brykolandia, przy ul. Żeromskiego nr 64A w Skarżysku - Kamiennej, sprawdzono prawidłowość informowania o cenach towarów i usług oferowanych przez stronę. Ustalono, że ceny oferowanych konsumentom usług i towarów (ogółem 50 pozycji cenowych) zamieszczono w 2 cennikach uwidocznionych w miejscu ogólnie dostępnym dla konsumentów. W wyniku przeprowadzonej oceny stwierdzono nieprawidłowości polegające na:

- braku uwidocznienia cen jednostkowych dla 17 partii produktów pakowanych, co naruszało przepisy art. 4 ustawy o informowaniu o cenach oraz § 3 i § 4 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen.

Były to następujące produkty:

1. Baton Snickers a' 50 g, w cenie 3,50 zł/szt.,
2. Baton Lion a' 42 g, w cenie 3,50 zł/szt.,
3. Baton 3Bit a' 46 g, w cenie 3,50 zł/szt.,
4. Wafel Prince Polo a' 35 g, w cenie 3,00 zł/szt.,
5. Wafel Grzesiek a' 36 g, w cenie 3,00 zł/szt.,
6. Wafel Princessa a' 44 g, w cenie 3,00 zł/szt.,
7. Muffinka a' 80 g, w cenie 3,50 zł/szt.,
8. Napój Ice Tea a' 500 ml, w cenie 4,00 zł/szt.,
9. Napój Pepsi a' 330 ml, w cenie 4,00 zł/szt.,
10. Sok Kubuś Play a' 400 ml, w cenie 4,00 zł/szt.,
11. Sok Leon a' 200 ml, w cenie 3,00 zł/szt.,
12. Sok Tymbark a' 500 ml, w cenie 4,00 zł/szt.,
13. Sok Tymbark a' 250 ml, w cenie 3,00 zł/szt.,
14. Woda mineralna Cisowianka a' 500 ml, w cenie 3,00 zł/szt.,
15. Chipsy Lays a' 40 g, w cenie 3,50 zł/szt.,
16. Chrupki Cheetos a' 85 g, w cenie 3,50 zł/szt.,
17. Lizak a' 12 g, w cenie 1,50 zł/szt.

- braku podania ilości (objętości), do której odnosi się uwidoczniona cena, dla 7 rodzajów napojów gorących, co narusza przepisy art. 4 ustawy o informowaniu o cenach oraz § 9 ust. 2 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen.

Były to następujące napoje:

1. Espresso, w cenie 5,50 zł,

2. Kawa, w cenie 6,00 zł,
3. Kawa z mlekiem, w cenie 7,00 zł,
4. Cappuccino/Latte, w cenie 8,00 zł,
5. Herbata zwykła, w cenie 5,00 zł,
6. Herbata owocowa, w cenie 5,00 zł,
7. Czekolada w płynie, w cenie 4,00 zł.

Powyższe ustalenia udokumentowano w Protokole kontroli z 10 czerwca 2022 r. (nr akt kontroli: KHU.8361.159.2022) oraz załącznikach.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, pismem z 18 lipca 2022 r., Świętokrzyski WIIH poinformował przedsiębiorcę Tomasza Ambroziaka, prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą Przedsiębiorstwo Usługowo-Handlowo-Wydawnicze „PERFEKT” w Skarżysku - Kamiennej, o wszczęciu postępowania administracyjnego w przedmiocie nałożenia, na podstawie art. 6 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach, kary pieniężnej z tytułu nieprzestrzegania wymogu uwidaczniania cen oraz o przysługującym stronie prawie do wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów. W rzeczonym Świętokrzyski WIIH wystąpił także do strony o przedstawienie informacji dotyczącej wysokości osiąganych obrotów i przychodu w ostatnim roku rozliczeniowym.

Strona skorzystała z przysługujących jej uprawnień i skierowała do Świętokrzyskiego WIIH pismo z dnia 27 lipca 2022 r. „Odpowiedź i wnioski”. W piśmie tym przedsiębiorca podniósł, że niedostateczna precyzyjność prezentowania cen produktów nie wynikała z jego celowego działania lub też zaniechania, lecz z nieświadomości, iż prowadzona przez niego marginalna sprzedaż towarów podlega takim samym obowiązkom jak w innych sklepach oraz supermarketach. Nadmienił, że nie przypuszczał, że w punkcie sprzedaży jaki prowadzi, klient mógłby porównywać ceny sprzedaży towarów. Ponadto wskazał na znikomą wielkość sprzedaży towarów oraz brak skarg od klientów dotyczących możliwości swobodnego porównania cen. Przedsiębiorca wskazał także na brak nieprawidłowości w jego dotychczasowej działalności oraz na natychmiastowe usunięcie uchybień stwierdzonych w czasie kontroli. Zwrócił uwagę na straty poniesione w roku 2020 w związku z pandemią tj. na przeterminowanie się produktów przeznaczonych do sprzedaży oraz zamknięcie bawialni na długi okres co spowodowało brak przychodów przez wiele miesięcy i powiększające się straty. Nadmienił, że nie otrzymał od Skarbu Państwa żadnej pomocy finansowej w tamtym okresie, ponieważ udzielając pomoc z tzw. tarcz antycovidowych uwzględniano przychody łączne z działalności przedsiębiorcy. W rzeczonym piśmie przedsiębiorca przedstawił informację dotyczącą wysokości obrotów osiągniętych w 2021 r., podkreślając, że przychody z prowadzonej działalności w Sali zabaw Brykolandia generują tylko 5 % przychodów całej firmy.

Po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego, decyzją Nr 99/2022 (nr akt sprawy: KHU.8361.159.2022), Świętokrzyski WIIH nałożył na ww. przedsiębiorcę karę pieniężną w wysokości 400 zł (słownie: czterysta złotych) z tytułu naruszenia obowiązków wynikających z przepisów o informowaniu o cenach

Pismem z 23 sierpnia 2021 r., strona złożyła do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zwanego dalej również „Prezesem UOKiK”, odwołanie od ww. decyzji wnosząc na podstawie art. 156 § 1 oraz art. 157 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2022 r. poz. 2000), zwanego dalej „Kpa” o jej uchylenie i odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej. Zaskarżonej decyzji strona zarzuciła organowi pierwszej instancji naruszenie przepisów prawa materialnego polegające na błędnej interpretacji lub pominięciu w analizie dowodowej wskazanych poniżej przepisów, niedokładne przeanalizowanie argumentów powołanych przez przedsiębiorcę w piśmie z 27 lipca 2022 r., niewłaściwe zrozumienie intencji i wyjaśnień przedsiębiorcy oraz niewystarczające uzasadnienie powodów, dla których organ nie skorzystał z możliwości odstąpienia od ukarania przedsiębiorcy i ograniczenia wymierzonej kary do pouczenia przedsiębiorcy. W opinii strony organ pierwszej instancji niedostatecznie uzasadnił też swoją decyzję. Zdaniem strony decyzja organu narusza następujące przepisy:

- 1) art. 7 i 7a § 1 Kpa,
- 2) art. 77 § 1 Kpa,
- 3) art. 80 i 81a § 1 Kpa,
- 4) art. 107 § 1 i 107 § 3 Kpa,
- 5) art. 189f § 1, 2, 3 Kpa,
- 6) art. 10 pkt 1 i 2, art. 11 pkt 1 oraz art. 12 ustawy Prawo przedsiębiorców w związku z art. 6 Kpa.

Strona stwierdziła, że w zaskarżonej decyzji organ przyjął częściowo niewłaściwe założenia dotyczące stanu faktycznego i nie uwzględnił części wyjaśnień przedsiębiorcy, co znalazło odzwierciedlenie w braku dostatecznego uzasadnienia przedmiotowej decyzji.

Pismem z 26 września 2022 r., Prezes UOKiK poinformował przedsiębiorcę Tomasza Ambroziaka, prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą Przedsiębiorstwo Usługowo-Handlowo-Wydawnicze „PERFEKT” w Skarżysku - Kamiennej, że przed wydaniem rozstrzygnięcia kończącego postępowanie w sprawie, stronie biorącej udział w postępowaniu administracyjnym przysługuje, na podstawie art. 10 Kpa prawo do zapoznania się z aktami sprawy, a także wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań. Strona nie skorzystała z przysługującego jej prawa.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów zważył, co następuje.

Istotą postępowania odwoławczego jest ponowne rozpoznanie i rozstrzygnięcie tożsamej przedmiotowo i podmiotowo sprawy administracyjnej w granicach wyznaczonych rozstrzygnięciem decyzji organu pierwszej instancji. W toku postępowania organ odwoławczy dokonuje oceny, czy odwołanie strony jest uzasadnione oraz sprawdza, czy wydana decyzja była prawidłowa.

Stosownie do art. 5 ust. 2 ustawy o Inspekcji Handlowej, w sprawach związanych z wykonywaniem zadań i kompetencji Inspekcji, organem właściwym jest wojewódzki inspektor Inspekcji Handlowej. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów jest organem wyższego stopnia i w związku z powyższym, w ramach nadzoru, jest uprawniony do przeprowadzenia niniejszego postępowania.

Według art. 4 ust. 1 zdanie pierwsze ustawy o informowaniu o cenach, w miejscu sprzedaży detalicznej i świadczenia usług uwidacznia się cenę oraz cenę jednostkową towaru (usługi) w sposób jednoznaczny, niebudzący wątpliwości oraz umożliwiający porównanie cen.

W myśl § 3 ust. 1 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen, cenę uwidacznia się w miejscu ogólnodostępnym i dobrze widocznym dla konsumentów, na danym towarze, bezpośrednio przy towarze lub w bliskości towaru, którego dotyczy.

Cenę oraz cenę jednostkową uwidacznia się w szczególności:

- 1) na wywieszce;
- 2) w cenniku;
- 3) w katalogu;
- 4) na obwolucie;
- 5) w postaci nadruku lub napisu na towarze lub opakowaniu,

o czym stanowi § 3 ust. 2 ww. rozporządzenia.

Cena jednostkowa (§ 4 ust. 1 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen) dotyczy odpowiednio ceny za:

- 1) litr lub metr sześcienny – dla towarów przeznaczonych do sprzedaży według objętości,
- 2) kilogram lub tonę – dla towarów przeznaczonych do sprzedaży według masy,
- 3) metr lub metr kwadratowy – dla towarów sprzedawanych według długości lub powierzchni,
- 4) sztukę – dla towarów sprzedawanych na sztuki.

Zgodnie zaś z § 9 ust. 1 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen, przedsiębiorca prowadzący działalność usługową w zakresie gastronomii lub hotelarstwa uwidacznia ceny oferowanych potraw, wyrobów, noclegów, wyżywienia i innych oferowanych usług w cenniku. W myśl § 9 ust. 2 w/w rozporządzenia, cennik, o którym mowa w ust. 1, zawiera także aktualne informacje umożliwiające konsumentom identyfikację ceny z potrawą

lub wyrobem, w szczególności pełną nazwę potrawy lub wyrobu, pod którą jest on sprzedawany, oraz określenie ilości potrawy lub wyrobu, do których się odnosi.

Jak stanowi art. 6 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach, jeżeli przedsiębiorca nie wykonał obowiązków, o których mowa w art. 4 ustawy o informowaniu o cenach, wojewódzki inspektor Inspekcji Handlowej nakłada na niego, w drodze decyzji, karę pieniężną do wysokości 20 000 zł. Ustalając wysokość kary pieniężnej, zgodnie z art. 6 ust. 3 ustawy o informowaniu o cenach, wojewódzki inspektor Inspekcji Handlowej uwzględnia stopień naruszenia obowiązków oraz dotychczasową działalność przedsiębiorcy, a także wielkość jego obrotów i przychodu.

W niniejszej sprawie, w toku kontroli przeprowadzonej w Sali zabaw Brykolandia w Skarżysku - Kamiennej, należącym do strony ustalono, że dla klientów dostępne były dwa cenniki: cennik świadczonych usług (25 pozycji) oraz cennik oferowanych produktów (zawierający 25 pozycji). Zastrzeżenia wniesiono wyłącznie do cennika oferowanych produktów tj.: w przypadku 17 rodzajów produktów nie uwidoczniono cen jednostkowych, a dla 7 rodzajów napojów gorących nie podano ilości (objętości), do której odnosiła się uwidoczniiona cena. W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Świętokrzyski WIIH nałożył w drodze decyzji karę pieniężną w wysokości 400 zł na ww. przedsiębiorcę, to jest na podmiot, który nie dopełnił powyższego obowiązku.

Strona odwołała się od przedmiotowej decyzji wnosząc na podstawie art. 156 § 1 oraz art. 157 § 1 Kpa o jej uchylenie i odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej. Zaskarżonej decyzji strona zarzuciła organowi pierwszej instancji naruszenie przepisów prawa materialnego polegające na błędnej interpretacji lub pominięciu w analizie dowodowej wskazanych poniżej przepisów, niedokładne przeanalizowanie argumentów powołanych przez przedsiębiorcę w piśmie z 27 lipca 2022 r., niewłaściwe zrozumienie intencji i wyjaśnień przedsiębiorcy oraz niewystarczające uzasadnienie powodów, dla których organ nie skorzystał z możliwości odstąpienia od ukarania przedsiębiorcy i ograniczenia wymierzonej kary do pouczenia przedsiębiorcy. W opinii strony organ pierwszej instancji niedostatecznie uzasadnił też swoją decyzję. Zdaniem strony decyzja organu narusza następujące przepisy:

- 1) art. 7 i 7a § 1 Kpa,
- 2) art. 77 § 1 Kpa,
- 3) art. 80 i 81a § 1 Kpa,
- 4) art. 107 § 1 i 107 § 3 Kpa,
- 5) art. 189f § 1, 2, 3 Kpa,
- 6) art. 10 pkt 1 i 2, art. 11 pkt 1 oraz art. 12 ustawy Prawo przedsiębiorców w związku z art. 6 Kpa.

Strona stwierdziła, że w zaskarżonej decyzji organ przyjął częściowo niewłaściwe założenia dotyczące stanu faktycznego i nie uwzględnił części wyjaśnień przedsiębiorcy, co znalazło odzwierciedlenie w braku dostatecznego uzasadnienia przedmiotowej decyzji.

Odnosząc się do argumentów strony, Prezes UOKiK wskazuje w pierwszej kolejności, że obowiązujące przepisy prawne nie przewidują żadnych odstępstw w zakresie uwidoczniania cen towarów i usług ze względu na rodzaj prowadzonej działalności gospodarczej czy też specyfiki prowadzonej działalności. Przepisy te są prawem powszechnie obowiązującym i dotyczą każdego przedsiębiorcy świadczącego usługi lub dokonującego sprzedaży detalicznej towarów i świadczenia usług. W niniejszej sprawie należy podkreślić, że przepisy ustawy o informowaniu o cenach nałożyły na przedsiębiorcę określone w art. 4 obowiązki, a doprecyzowane przepisami rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen, do których przedsiębiorca się nie zastosował.

Prezes UOKiK, po analizie całokształtu materiału dowodowego, w szczególności protokołu kontroli z 10 czerwca 2022 r. (nr akt kontroli: KHU.8361.159.2022) oraz załączonych do akt sprawy cenników, nie miał wątpliwości co do zaistnienia faktu naruszenia przepisów ustawy o informowaniu o cenach oraz rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen. Stan faktyczny i zgromadzony materiał, nie budzi żadnych wątpliwości organu drugiej instancji. Jak wynika z akt sprawy, w cenniku oferowanych produktów nie podano cen jednostkowych (17 rodzajów produktów) oraz nie określono ilości napojów, do których odnosiła się cena (7 rodzajów napojów gorących).

Przepis art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach stanowi bowiem, że w miejscu sprzedaży detalicznej i świadczenia usług uwidacznia się cenę i cenę jednostkową towaru w sposób jednoznaczny, niebudzący wątpliwości oraz umożliwiający porównanie cen, a zgodnie z § 9 ust. 2 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania należy podać ilość potrawy lub napoju, do której odnosi się uwidoczniona cena. Niezrealizowanie tego obowiązku, zgodnie art. 6 ust. 1 ww. ustawy, powoduje nałożenie kary pieniężnej w wysokości do 20 000 zł. Przepis ten nakazuje zatem wojewódzkiemu inspektorowi Inspekcji Handlowej wymierzyć karę pieniężną podmiotowi, który nie wykonuje obowiązku określonego w ww. przepisach, choćby naruszenie prawa miało charakter jednostkowy, a w trakcie kontroli przystąpiono do wykonywania zaleceń inspektorów i na dzień wszczęcia postępowania wszystkie nieprawidłowości były wyeliminowane.

Wskazać należy, że cechą charakterystyczną sankcji administracyjnej, a taką właśnie jest kara pieniężna nakładana na podstawie przepisów ustawy o informowaniu o cenach, jest jej automatyczne stosowanie wobec podmiotu ponoszącego przypisaną mu obiektywną odpowiedzialność za naruszenie ciążących na nim obowiązków. Samo zaś stwierdzenie – udowodnienie faktu braku właściwej informacji w zakresie m.in. ceny czy ceny jednostkowej towaru jest wystarczającą przesłanką do nałożenia kary pieniężnej. Nie ma przy tym

znaczenia czy niedopełnienie obowiązku uwidocznienia cen w określony sposób nastąpiło z winy (umyślnej czy nieumyślnej) kontrolowanego przedsiębiorcy, czy też nie. Dodatkowo wskazać należy, że ustawa nie przewiduje możliwości badania przez organ Inspekcji Handlowej istnienia winy, bądź jej braku po stronie podmiotu, u którego ujawniono nieprawidłowości. Zatem samo stwierdzenie w wyniku kontroli, że określony podmiot nie zrealizował ciężącego na nim obowiązku ustawowego powoduje konieczność nałożenia kary pieniężnej, która jest karą administracyjną. Prezes UOKiK zaznacza, że od przedsiębiorcy, jako profesjonalnego uczestnika obrotu gospodarczego oczekuje się znajomości przepisów m.in. w zakresie regulacji dot. informowania o cenach oferowanych towarów i usług. Przedsiębiorcy powinni dołożyć należytej staranności, aby ich działalność była prowadzona w zgodzie z obowiązującymi przepisami prawa.

Odnosząc się do argumentów strony przedłożonych w odwołaniu dotyczących naruszenia art. 7, 77 § 1 i 80 Kpa, Prezes UOKiK zauważa, że artykuły te określają zasady postępowania administracyjnego. Stanowią, one m.in., iż w toku postępowania organy administracji publicznej stoją na straży praworządności, podejmują wszelkie czynności niezbędne do dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego oraz do załatwienia sprawy. Ponadto wskazują, że przed wydaniem decyzji organ jest obowiązany w sposób wyczerpujący zebrać i rozpatrzyć zebrany materiał dowodowy, zaś sprawa oceniana jest na podstawie całokształtu zgromadzonego materiału dowodowego. Z przepisów tych wynika m.in. tzw. zasada prawdy obiektywnej polegająca na zobowiązaniu organu do podejmowania wszelkich kroków, niezbędnych do ustalenia stanu faktycznego sprawy, który będzie zgodny ze stanem rzeczywistym.

Z zasady ogólnej prawdy obiektywnej (art. 7 Kpa) wynika nakaz podjęcia przez organ administracji publicznej wszelkich kroków niezbędnych do dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego sprawy, co znajduje swoją konkretyzację w treści art. 77 Kpa, zgodnie z którym organ administracji jest obowiązany w sposób wyczerpujący zebrać i rozpatrzyć cały materiał dowodowy. Przepis ten nakłada na organ administracji publicznej prowadzący postępowanie obowiązek zgromadzenia w sposób wyczerpujący materiału dowodowego, a następnie pełnej analizy całokształtu tego materiału celem prawidłowego ustalenia podstawy faktycznej decyzji administracyjnej (zob. wyrok WSA w Warszawie z 24 kwietnia 2014 r. VIII SA/Wa 1056/13, LEX nr 1486656).

Jak zauważył Wojewódzki Sąd Administracyjny w Krakowie w wyroku z dnia 15 czerwca 2015 r. (I SA/Kr 747/15) w ramach prowadzonego postępowania administracyjnego organ jest obowiązany przestrzegać zasad ogólnych postępowania administracyjnego, w tym zasady dążenia do prawdy obiektywnej wyrażonej w art. 7 Kpa. Reguła ta została skonkretyzowana w art. 77 § 1 Kpa, zgodnie z którym, organ administracji publicznej zobowiązany jest w sposób wyczerpujący zebrać i rozpatrzyć cały materiał dowodowy. Jako dowolne należy traktować ustalenia faktyczne znajdujące wprawdzie potwierdzenie w

materiale dowodowym, ale niekompletnym, czy nie w pełni rozpatrzonym. Zarzut dowolności zostaje wykluczony ustaleniami dokonanymi w całokształcie materiału dowodowego (art. 80 Kpa), zgromadzonego i rozpatzonego w sposób wyczerpujący, a więc przy podjęciu wszelkich kroków niezbędnych do dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego, jako warunku niezbędnego wydania decyzji o przekonującej treści. Powyższe ustalenia organu winny znaleźć odzwierciedlenie w uzasadnieniu decyzji.

W ocenie Prezesa UOKiK, w przedmiotowej sprawie Świętokrzyski WIIH postępował w zgodzie ze wskazanymi wyżej regułami postępowania administracyjnego, opierając się na bezsprzecznych ustaleniach postępowania kontrolnego, przeprowadzonego ściśle według wymagań Kpa. Organ drugiej instancji odnotowuje w szczególności, że kontrola została przeprowadzona w sposób zgodny z obowiązującym prawem tj. poprzedzono ją zawiadomieniem z 26 kwietnia 2022 r., ze wskazaniem zakresu przedmiotowego kontroli obejmującego m.in. prawidłowość i rzetelność przekazywania konsumentom informacji o cenach oferowanych do sprzedaży produktów. W jej wyniku jednoznacznie stwierdzono, że w cenniku zawierającym ogółem 25 pozycji: dla 17 oferowanych produktów nie podano cen jednostkowych oraz dla 7 pozycji nie określono ilości napojów, do których odnosiła się cena, co zostało udokumentowane w protokole kontroli KHU.8361.159.2022, podpisanym przez stronę bez uwag.

Tym samym wszystkie ww. zarzuty strony w zakresie naruszenia przepisów postępowania nie zasługują na uwzględnienie. Działania organu pierwszej instancji były rzetelne, obiektywne i zgodne z podstawowymi zasadami procedury administracyjnej.

Prezes UOKiK nie może zgodzić się z twierdzeniem strony, że w przedmiotowej sprawie zaszyły przesłanki uzasadniające odstąpienie od ukarania, szczególnie w świetle przytoczonych argumentów, ponieważ jak już wcześniej wspomniano przepisy dotyczące uwidaczniania cen i cen jednostkowych obowiązują przedsiębiorców niezależnie od rodzaju czy specyfiki prowadzonej działalności gospodarczej. Przepisy te są prawem powszechnie obowiązującym i dotyczą każdego przedsiębiorcy świadczącego usługi lub dokonującego sprzedaży detalicznej towarów i świadczenia usług.

Podkreślić należy, że celem ustawy o informowaniu o cenach jest ochrona interesów konsumentów oraz prawidłowa konkurencja między przedsiębiorstwami. Informacje dotyczące cen jednostkowych oraz ilości potrawy czy napoju oferowanego do sprzedaży w gastronomii są bardzo istotne i służą właściwemu poinformowaniu nabywcy, a także stwarzają identyczne warunki dla podmiotów prowadzących działalność gospodarczą. Wymagania zawarte w art. 4 ustawy o informowaniu o cenach dotyczą wszelkich towarów oferowanych do sprzedaży detalicznej, zaś niedopełnienie obowiązku informacyjnego skutkuje karą administracyjną wymierzaną na podstawie art. 6 ww. ustawy.

Jak już wcześniej zostało wyjaśnione, przepis ten jest wyrazem odpowiedzialności administracyjnej, która ma charakter obiektywny, a więc powstaje z chwilą popełnienia

naruszenia. Znajduje to wyraz w szeregu orzeczeń i wyroków m.in. w wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 7 lipca 2009 r., sygn. akt K 13/08 (OTK-A 2009/7/105; LEX nr 504061) oraz wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 8 października 2010 r., (sygn. II OSK 1079/12). Wobec powyższego, organ po stwierdzeniu faktu naruszenia obowiązku o którym mowa w art. 4 ustawy o informowaniu o cenach, musi wydać decyzję administracyjną, na podstawie której nakłada karę pieniężną w przewidzianej w tej ustawie wysokości. Mając na względzie charakter odpowiedzialności administracyjnej, bez znaczenia pozostają okoliczności, gdyż karę wymierza się za samo naruszenie prawa.

Biorąc pod uwagę powyższe zarzut naruszenia przez Świętokrzyskiego WIIH art. 7, art. 77 § 1 oraz art. 80 Kpa należy uznać za bezpodstawny.

Wbrew opinii strony, Prezes UOKiK stwierdził, że zaskarżona decyzja zawierała wszystkie elementy wymagane przepisami art. 107 § 1 Kpa. Ponadto, zgodnie z art. 107 § 3 Kpa, uzasadnienie faktyczne tej decyzji zawierało wskazanie: faktów, które organ uznał za udowodnione (w szczególności niewidocznienie w cenniku cen jednostkowych oraz niepodanie objętości napojów do których odnosiła się podana cena), dowodów, na których się oparł, tj. protokołu kontroli KHU.8361.159.2022 wraz z załącznikami w tym fotografii zakwestionowanego cennika oraz przyczyn, z powodu których innym dowodom odmówił wiarygodności i mocy dowodowej. Ponadto, uzasadnienie prawne zawierało prawidłowe wskazanie podstawy prawnej decyzji (przede wszystkim art. 6 ust. 1 i ust. 4 ustawy o informowaniu o cenach oraz § 3, § 4 i § 9 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen), a także wyjaśnienie powodów stwierdzenia niezgodności z tymi przepisami. Uzasadnienie zaskarżonej decyzji, nawet jeżeli nie przekonało strony o słuszności rozstrzygnięcia podjętego w jej sprawie, było w przekonaniu organu drugiej instancji wystarczające by uznać, że organ uczynił zadość wymaganiom przepisów Kpa.

Odnosząc się do wskazanego przez stronę art. 10 ustawy Prawo przedsiębiorców i zawartej w nim zasady domniemania uczciwości przedsiębiorcy, organ drugiej instancji wskazuje, że zasada ta wiąże się z domniemaniem, że przedsiębiorca działa zgodnie z prawem, uczciwie i z poszanowaniem dobrych obyczajów. Oznacza to, że odmienne podejście jest możliwe dopiero po wykazaniu, że domniemanie takie nie znajduje uzasadnienia w rzeczywistym stanie rzeczy, np. gdy dowiedzione zostało, że przedsiębiorca dopuścił się (albo dopuszczał) naruszenia prawa. (patrz. *M. Zdyb, G. Lubeńczuk, A. Wołoszyn-Cichocka, Prawo przedsiębiorców. Komentarz, Warszawa 2019*). W niniejszym przypadku Świętokrzyski WIIH stwierdził w toku kontroli naruszenie przez kontrolowanego przepisów ustawy o informowaniu o cenach, co miało odzwierciedlenie w protokole kontroli oraz załączonych do niego dokumentacji, w związku z czym miał podstawy do wydania skarżonej decyzji nakładającej karę pieniężną.

Natomiast odnosząc się do wskazanej w art. 11 ustawy Prawo przedsiębiorców zasady przyjaznej interpretacji, organ drugiej instancji wskazuje, że w przypadku art. 4 ustawy o

cenach organ nie ma wątpliwości co jego treści, jak również obowiązków, jakie zostały nałożone na przedsiębiorców. Stosownie do art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach przedsiębiorca ma obowiązek w miejscu sprzedaży detalicznej i świadczenia usług uwidocznić cenę oraz cenę jednostkową usługi w sposób jednoznaczny, niebudzący wątpliwości oraz umożliwiający porównanie cen, zaś rozporządzenie w sprawie uwidaczniania cen szczegółowo określa sposób i formę ich uwidocznienia. Jak wskazuje Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 28 września 2021 r. (sygn. II GSK 805/21) „przepisy ustawy o cenach z uwagi na cele ustawy, tj. ochronę konsumentów, podlegają ścisłej wykładni. Stąd też niedopuszczalne jest, aby przedsiębiorcy, powołując się na specyfikę prowadzonej działalności, modyfikowali bądź też odstępowali od ustawowych kryteriów określonych w art. 4 ust. 1 ustawy o cenach. (...) Prawidłowa zaś wykładnia art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu cenach powinna polegać na przyjęciu poglądu, że obowiązek nałożony na każdego przedsiębiorcę, niezależnie od specyfiki działalności.

Z akt sprawy wynika, że organ pierwszej instancji podjął wszelkie dostępne kroki w celu rzetelnego wyjaśnienia sprawy i zebrania wszystkich dowodów, ponadto na każdym etapie należycie informował stronę o podejmowanych czynnościach oraz pouczał ją o przysługujących jej uprawnieniach, pozostając tym samym w zgodzie z ogólnymi zasadami postępowania administracyjnego. Strona jako profesjonalista powinna wykonywać działalność ze świadomością obowiązującego stanu prawnego i wynikających z niego konsekwencji. Tym samym, zarzut naruszenia przepisów art. 12 ustawy Prawo przedsiębiorców w związku z art. 6 Kpa jest pozbawiony podstaw.

Organ drugiej instancji przypomina, że przepisy ustawy o cenach są prawem powszechnie obowiązującym i dotyczą każdego przedsiębiorcy świadczącego usługi lub dokonującego sprzedaży detalicznej towarów. Ponadto trzeba zauważyć, że to podmioty działające na rynku są zobowiązane do znajomości obowiązującego prawa i jego przestrzegania. Strona była odpowiedzialna za przekazanie konsumentom informacji o cenach jednostkowych produktów i ilości oferowanych napojów gorących i obowiązkowi tym uchybiła. Podkreślenia wymaga również, że kontrole cen dokonywane są wyłącznie po zawiadomieniu o zamiarze wszczęcia kontroli. Mając na uwadze powyższe rozważania, nie ulega wątpliwości, iż w przedmiotowej sprawie strona uchybiła swoim obowiązkom i nie przekazała konsumentom informacji o cenach jednostkowych i ilości (objętości) oferowanych napojów.

Zgodnie z art. 6 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach niezrealizowanie obowiązków, o których mowa w art. 4 ww. ustawy, powoduje nałożenie kary pieniężnej w wysokości do 20 000 zł. Przepis ten nakazuje zatem wojewódzkiemu inspektorowi Inspekcji Handlowej wymierzyć karę pieniężną podmiotowi, który nie wykonuje obowiązku określonego w ww. przepisach, choćby naruszenie prawa miało charakter jednostkowy, a w trakcie kontroli przystąpiono do wykonywania zaleceń inspektorów i na dzień wszczęcia postępowania

wszystkie nieprawidłowości były wyeliminowane. Ustęp 3 tego artykułu stanowi natomiast iż, przy ustalaniu wysokości kary pieniężnej uwzględnia się stopień naruszenia obowiązków oraz dotychczasową działalność przedsiębiorcy, a także wielkość obrotów i przychodu.

Skuteczność kary przejawia się w możliwości jej nałożenia i wyegzekwowania. Kara nałożona na podmiot musi także spełniać funkcję prewencyjną oraz dyscyplinująco-represyjną, tj. być ostrzeżeniem dla przedsiębiorcy, mającym na celu niedopuszczenie do powstania nieprawidłowości w przyszłości. Wymierzona kara powinna być przy tym proporcjonalna, to jest właściwa do osiągnięcia zakładanego celu, jakim jest zapewnienie, aby w obrocie dostępne były tylko towary i usługi opatrzone odpowiednimi informacjami na temat ich cen.

Wymierzając sankcję w niniejszej sprawie organ pierwszej instancji zasadnie posłużył się swobodnym uznaniem w granicach określonych prawem kryteriów oraz dopuszczalnych jej wysokości. Ustalając wysokość kary organ pierwszej instancji prawidłowo uwzględnił kryteria określone w art. 6 ust. 3 ustawy o cenach. Tym samym Prezes UOKiK nie znalazł podstaw do odstąpienia od kary nałożonej przez Świętokrzyskiego WIIH.

Zdaniem organu drugiej instancji w przedmiotowej sprawie okoliczności i waga naruszenia prawa nie budzą wątpliwości co do istnienia przesłanek faktycznych uzasadniających nałożenie kary pieniężnej.

Po przeanalizowaniu niniejszej sprawy, Prezes UOKiK podobnie jak organ pierwszej instancji nie znalazł podstaw do odstąpienia od wymierzenia kary na podstawie art. 189f Kpa. Biorąc pod uwagę ustalony w postępowaniu administracyjnym stan faktyczny, nie sposób uznać, że waga naruszenia prawa będącego przedmiotem tego postępowania miała znikomy charakter.

Prezes UOKiK wyjaśnia, że art. 189 f § 1 pkt 1 Kpa wskazuje wprost jakie podstawowe przesłanki muszą zostać łącznie spełnione, aby organ mógł odstąpić od nałożenia administracyjnej kary pieniężnej i poprzestać na pouczeniu, gdy: waga naruszenia prawa jest znikoma, a strona zaprzestała naruszania prawa. W toku kontroli stwierdzono, że w cenniku zawierającym ogółem 25 pozycji oferowanych produktów nie podano cen jednostkowych dla 17 rodzajów towarów oraz nie określono ilości napojów, do których odnosiła się cena dla 7 rodzajów napojów gorących. Trudno zatem uznać, iż waga naruszenia była znikoma. Strona usunęła stwierdzone nieprawidłowości a zatem zaprzestała naruszania prawa. Aby mówić o spełnieniu tej przesłanki muszą wystąpić jej obydwie elementy łącznie, tj. naruszenie jest znikome a strona zaprzestała jego naruszenia. W tym przypadku wystąpiła tylko druga z nich. Zatem, mając powyższe na uwadze Prezes UOKiK nie znajduje podstaw dla zastosowania art. 189f pkt § 1 pkt 1Kpa.

Nie została spełniona również przesłanka z pkt 2 art. 189f § 1 Kpa, ponieważ nie była wydana przez inny uprawniony organ administracji publicznej prawomocna decyzja nakładająca na stronę za to samo zachowanie administracyjną karę pieniężną, jak również strona nie została

prawomocnie ukarana za wykroczenie lub wykroczenie skarbowe, czy też prawomocnie skazana za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe, a kara ta spełniałaby cele, dla których miałyby być nałożona administracyjna kara pieniężna.

W rozpatrywanej sprawie nie zaistniały również okoliczności, o których mowa w art. 189f § 2 Kpa. Okoliczności i waga naruszenia prawa nie budzą wątpliwości, co do istnienia przesłanek faktycznych uzasadniających nałożenie kary pieniężnej. Strona nie dopełniła obowiązków nałożonych na nią w art. 4 ustawy o informowaniu o cenach, bowiem w cenniku produktów nie podała cen jednostkowych oraz nie określiła ilości napojów gorących, do których odnosiła się uwidoczniła cena.

Kara pieniężna powinna odpowiadać wymogom wskazanym przez prawodawcę unijnego, który w art. 8 dyrektywy 98/6 WE stanowi, że musi być ona skuteczna, proporcjonalna i odstraszająca (porównaj w tym zakresie wyrok NSA z 23 maja 2012 r., II GSK 684/11, czy wyrok NSA z 19 grudnia 2012, II GSK 1823/11). Skuteczność kary przejawia się w możliwości jej nałożenia i wyegzekwowania. Żeby kara była odstraszająca, jej wysokość powinna być dotkliwa dla przedsiębiorcy. Kara nałożona na podmiot musi także spełniać funkcję prewencyjną oraz dyscyplinująco-represyjną, tj. być ostrzeżeniem dla przedsiębiorcy, mającym na celu niedopuszczenie do powstania nieprawidłowości w przyszłości.

Mając na uwadze powyższe, w ocenie Prezesa UOKiK zastosowanie art. 189f § 2 nie spełnieni również celów, dla których miałyby być nałożona administracyjna kara pieniężna określona w art. 6 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach.

Tym samym zarzut naruszenia przez Świątokrzyskiego art. 189f § 1, 2 i 3 Kpa należy uznać za bezzasadny. Mając powyższe na uwadze organ drugiej instancji nie znalazł podstaw do odstąpienia od nałożenia kary administracyjnej.

Prezes UOKiK, zgodnie z art. 5 ust. 2 ustawy o Inspekcji Handlowej, jest organem wyższego stopnia w stosunku do wojewódzkich inspektorów Inspekcji Handlowej. Zatem, w myśl art. 127 § 2 Kpa w związku z art. 1 ust. 3 ustawy o Inspekcji Handlowej, Prezes UOKiK jest organem właściwym do rozpatrzenia wniesionego odwołania.

Zgodnie z art. 7 ust. 1 i 3 ustawy o informowaniu o cenach, karę pieniężną, o której mowa w sentencji decyzji, stanowiącą dochód budżetu państwa, należy wpłacić na rachunek bankowy Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej w Kielcach w terminie 7 dni od dnia, w którym decyzja o wymierzeniu kary stanie się ostateczna.

Zgodnie z art. 138 § 1 pkt 1 Kpa., organ odwoławczy wydaje decyzję, w której utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję.

Biorąc powyższe pod uwagę, Prezes UOKiK orzekł, jak w sentencji.

Niniejsza decyzja jest ostateczna w trybie postępowania administracyjnego.

Pouczenie

1. Decyzja jest ostateczna w toku instancji. W terminie 30 dni od jej doręczenia stronie przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie. Skargę należy wnieść za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, pl. Powstańców Warszawy 1, 00-950 Warszawa.
2. Od skarg wszczynających postępowanie przed sądem administracyjnym od strony skarżącej pobierana jest opłata, tzw. wpis stosunkowy, zależny od wysokości należności pieniężnej objętej zaskarżonym aktem i wynosi:
 - 1) do 10.000 zł - 4 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 100 zł;
 - 2) ponad 10.000 zł do 50.000 zł - 3 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 400 zł;
 - 3) ponad 50.000 zł do 100.000 zł - 2 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 1.500 zł;
 - 4) ponad 100.000 zł - 1 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 2.000 zł i nie więcej niż 100.000 zł.
3. W przypadku wniesienia od niniejszej decyzji skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, strona ma możliwość ubiegania się o przyznanie prawa pomocy. Prawo pomocy może być przyznane stronie na wniosek złożony przed wszczęciem postępowania lub w toku postępowania sądoadministracyjnego. Wniosek ten jest wolny od opłat sądowych. Wniosek o przyznanie prawa pomocy należy złożyć do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie.
4. Do należności pieniężnych w postaci kar pieniężnych nie uiszczonych w terminie stosuje się odpowiednio przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2021 r. poz. 1540 z późn. zm.).

Podstawa prawna pouczenia:

Art. 52 § 1, art. 53 § 1, art. 54 § 1, art. 230, art. 243 § 1, art. 244 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2022 r. poz. 329 z późn. zm.); § 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 grudnia 2003 r. w sprawie wysokości oraz szczegółowych zasad pobierania wpisu w postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2021, poz. 535), art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 9 maja 2014 r. o informowaniu o cenach towarów i usług (Dz. U. poz. 2019 poz. 178).

z up. Prezesa
Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów
Anna Janiszewska
Zastępca Dyrektora
Departamentu Inspekcji Handlowej